

Danmark har for nylig gennemført en koncentration af modtagerlande og fastholdt fattigdomsbekæmpelsen som første prioritet. Danmarks udviklingsbistand søges målrettet til en særlig indsats for kvinderne, som til alle tider og i alle lande må bære hovedparten af de byrder, som fattigdommen forårsager.

Det sociale topmøde var blot en af de FN-konferencer, som satte verdens fattigdomsproblemer på den globale dagsorden. Fattigdomsbekæmpelsen kan vel siges at have været det gennemgående tema på de seneste 5 års globale FN-konferencer fra miljøkonferencen i Rio i 1992 til kvindekongressen i Beijing i 1995. Vi kender alle i Folketinget – eller har i hvert fald mulighed for det – de sørgelige kendsgerninger, som bl.a. Mellempfolkeligt Samvirke har offentliggjort i bogen »Den Globale Fattigdom«. Hvert fjerde menneske på Jorden fødes og dør i fattigdom, og mere end 35.000 børn dør hver eneste dag af årsager, som kunne være afhjulpeligt med lægehjælp eller mad; 70 pct. af verdens fattige er kvinder.

På den baggrund er der stadig al mulig grund til at beskæftige sig med den globale fattigdom og den internationale opfølgning af det sociale topmøde. Det er blevet almindeligt at tale om en global landsby forstået som en stigende grad af afhængighed mellem alverdens nationer. Der er en voldsom vækst i mængden af kontakter, udveksling af information, kapital, mennesker, varer, viden, ressourcer osv.

Den globale landsby er en realitet, men det er ikke kun en positiv realitet. Der er også tendenser i den nuværende internationalisering og globalisering, som forstærker den negative spiral for de fattigste ulande. Globaliseringen har først og fremmest ført til øget polarisering mellem verdens rige og fattige. Både mellem rige og fattige lande og mellem mennesker, som har adgang til mangfoldige ressourcer, og mennesker, som er udelukket fra at benytte disse ressourcer.

Endvidere har opløsningen af de østeuropæiske regimer betydet en yderligere rendyrkning af de strategier, der betyder frit spil for markeds kræfterne, men rent markedsøkonomiske løsninger på verdensplan er dårlige til at håndtere fattigdommens udbredelse og miljødelagelserne. Netop derfor finder jeg det væsentligt at fremhæve ministerens redegørelse om ikke at lade markeds kræfterne få frit spil.

Det siges: »Markeds kræfterne må justeres, korrigeres og suppleres af politisk bestemte for-

holdsregler, der kan opretholde den sociale stabilitet og skabe forudsætningerne for bæredygtig udvikling.«

Opløsning af det bipolar system i verden har yderligere forstærket de mindst udviklede landes mulighed for at blande sig i den internationale verdensorden. Den ny verdensorden ser ud til at have gjort Sydøstasien til et endnu mere buldrende økonomisk vækstområde med massive investeringer fra de transnationale selskaber i kølvandet. I denne go east-strategi er specielt de fattigste ulande i Afrika syd for Sahara blevet uinteressante for såvel de kommercielle som de politiske beslutningstagere. Det er derfor tvingende nødvendigt at sætte internationalt ind for at dæmme op for denne udvikling og sikre, at de mindst udviklede lande igen kommer på det udviklingsmæssige landkort.

I SF prioriterer vi følgende områder højest i forhold til behovet for at vende udviklingen og starte en positiv spiral på udviklingen i de mindst udviklede landes gældsbyrde:

Den internationale handel skal indrettes, så ulandenes varer reelt kan konkurrere, og der skal skabes en bedre sammenhæng mellem miljø og fattigdom. De mindst udviklede landes gæld til omverdenen, specielt den multilaterale gæld, er stadig en slags fastholden af ulandene i en position, hvor deres handlemuligheder er yderst begrænsede.

I mange ulande udgør multilaterale gælds-betalinger mere end halvdelen af alle landets gælds-betalinger, og i nogle tilfælde er gælds-betalingerne større end udgifterne til skole- og sundhedsvæsenet. Det sociale topmøde betød visse fremskridt inden for ulandenes bilaterale gældsbyrde. Inden for den multilaterale gæld er Verdensbanken nu gået i gang med en reform af den multilaterale gæld, men det ser ud, som om man giver med den ene hånd og tager med den anden hånd. Her bør den danske regering mere offensivt arbejde på at gennemføre intentionen i forpligtelse 8 fra slutdokumentet om de sociale hensyn og udviklingsmålsætninger i strukturtilpasningsprogrammerne.

Samtidig vil vi stadig opfordre den danske regering til at kigge nærmere på den bilaterale gæld, som visse udviklingslande har til Danmark, selv om långivningen ikke mere er en del af dansk bistandspolitik. Medens ulandenes gældsproblemer til en vis grad blev sat højt på dagsordenen for det sociale topmøde, var hele vores handelspolitik stort set ikke til debat.